

US government and the day after Katrina

نویسنده: احمد هاشمی - ۲۰/۴/۱۳۹۱

<http://www.sharghnewspaper.com/840616/html/world.htm#s293526>

روزنامه شرق - چهارشنبه ۱۶ شهریور ۱۳۸۴ - ۷ سپتامبر ۲۰۰۵ دولت آمریکا و فردای کاترینا

«کاترینا» یکی از انواع توفان های گردبادی قدرتمند است که شدیدترین نوع آن در سال ۱۹۷۰ _ هاریکن بنگلادش _ ۵۰۰ هزار نفر را کشت. در حالی که آمار قربانیان کاترینا حدود ۱۰ هزار نفر تخمین زده می شود خسارات وارد شده هم ۱۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است و بیش از یک میلیون نفر منطقه را ترک کرده اند. کاترینا ضمن غرق کردن ۵۷ کشتی نفتی ایالات متحده قیمت فرآورده های نفتی را در این کشور ۲ تا ۳ برابر افزایش داده و همچنین خطر بیماری های واگیردار، با توجه به وجود پراکنده اجساد قربانیان در سطح شهر بسیار جدی است. پیش بینی وقوع توفان از یک هفته قبل توسط کارشناسان امر اعلام شده بود زیرا که این منطقه توفان خیز با حوادثی اینچنینی بیگانه نیست ولی مقامات آمریکایی فکر نمی کردند توفان بتواند دیواره ساحلی و سدهای اطراف شهر نیواورلئان را تخریب کرده و در سطح گسترده ای شهر را زیر آب برده و اکثر خانه ها را ویران سازد. از نظر مردم مشکل اساسی تاخیر دولت مرکزی آمریکا در وارد عمل شدن و رسیدگی به توفان زده ها است که انتقادات شدیدی را متوجه دولت بوش ساخته است و انبوه سیاهان نیواورلئان در مقابل دوربین های تلویزیونی فریاد برمی آورند که بوش عراق را رها کند و فکری به حال آنها کند. اقلیت سفید این شهر ۱/۴ میلیون نفری _ که ۷۰ درصد آنان را سیاهان تشکیل می دهند _ طبقه متوسط و بالای شهر را تشکیل می دهند و اکثراً شهر را تخلیه کرده بودند در نتیجه بیشتر قربانیان از سیاهان هستند. هنوز یک سالی از حادثه مرگبار سونامی در آسیا نمی گذرد که در خلیج مکزیک و در سه ایالت جنوب شرقی آمریکا و به خصوص نیواورلئان فاجعه مشابه دیگری به وقوع پیوسته است. شهر نیواورلئان به علت معماری و فرهنگ اروپایی خود برای گردشگران دارای جاذبه است زیرا زمانی به دولت های فرانسه و اسپانیا تعلق داشته و بدین جهت لقب «اروپایی ترین شهر» آمریکا را با خود به همراه دارد. ولی هم اکنون این شهر وضعیت فاجعه باری را می گذراند: در بیمارستان ها وضعیت آب و برق و وسایل نقلیه مختل است، درماندگی و عمق فاجعه به حدی است که گویا اینجا اعماق آفریقا است، چه اکثر ساکنان و باقی ماندگان شهر هم سیاهپوست هستند و کمتر نشانی از صنعتی ترین و ثروتمندترین کشور جهان در آن دیده می شود. سطح آب ها در نیواورلئان تا ۶ متر بالا آمده است و قتل و تجاوز به عنف در جریان است. پلیس قادر به جلوگیری از غارتگری نبوده و اشرار و اوباش مسلح در سطح شهر به جنایت و عرض اندام می پردازند. فرماندار می سی سی پی بزرگی تراژدی کاترینا را به بمباران اتمی هیروشیما در ۶۰ سال پیش تشبیه کرده است. این فاجعه که در منطقه جهان سوم آمریکای ثروتمند به وقوع پیوسته «شرمساری ملی» برای دولت بوش به همراه داشته است. این حوادث در

کشوری رخ داده اند که ابرقدرت تکنولوژی و علمی جهان است. کشوری که به بهانه حمایت از اقتصاد و صنعت شکوفای خود از امضای «معاهده کیوتو» سر باز زده و در جهت ممانعت از روند روزافزون افزایش دمای کره زمین که تعادل زیستی را بر هم می زند هیچ اقدامی به عمل نیاورده است. بنابر محاسبات آژانس فضایی اروپا (ESA) وسعت سوراخ لایه ازن از سال ۲۰۰۰ به این سو به بیشترین میزان خود و به اندازه قاره اروپا رسیده است که اصلی ترین عامل این افزایش مربوط به گازهای گلخانه ای است که آینده حیات بشری را با خطر مواجه ساخته است، گازهایی که آمریکای صنعتی اصلی ترین تولیدکننده آن است زیرا که بیش از نیمی از انرژی جهان را مصرف می کند. در منطقه نیواورلئان که از مراکز توریستی محسوب می شود طبیعت دچار دستکاری های زیادی شده است. مناطق جنگلی مورد استفاده و تخریب واقع شده و بهره برداری بی رویه از آب رودخانه می سی سی پی دلتای می سی سی پی را دستخوش تغییر کرده است. ارمغان شوم افزایش آسیب لایه ازن، از بین بردن جنگل ها و تغییر جریان های آبی اقیانوس، هموار کردن مسیر برای بلایای طبیعی و از آن جمله توفان کاترینا و خلع سلاح بشر در مقابل این بلایا است. • کاترینا و کوتاهی دولت بوش در سال ۱۹۹۵ و به دنبال کشته شدن ۶ تن در نتیجه سیلی که در منطقه به وقوع پیوست از بودجه فدرال مبلغ ۱۰۰ میلیون دلار برای ایجاد صندوق مبارزه با حوادث طبیعی مثل توفان در این منطقه ساحلی اختصاص داده شد. اما به بهانه اشغال عراق این مبلغ از سال ۲۰۰۴ به میزان ۴۰ میلیون دلار کاهش یافت ولی در همین زمان دولت بوش برای پیوند دادن ایالت آلاسکا به جزیره ای خالی از سکنه در نزدیکی آن دستور ساخت پلی به مبلغ ۲۳۰ میلیون دلار از بودجه ویژه را صادر کرد. در حالی که اکنون ضررهای مادی حوادث کاترینا به ۱۰۰ میلیارد دلار بالغ شده است. از دیگر موارد انتقاداتی که متوجه بوش است عدم اقدام به موقع و سریع پس از وقوع حادثه بوده است به طوری که ۴ _ ۳ روز پس از وقوع حادثه اولین گروه های امداد و نجات وارد محل شدند. پیشتر هم اشاره شد که دولت بوش به بی اعتنائی به محیط زیست و نادیده گرفتن قوانین زیست محیطی و در عوض افزایش بودجه دفاعی و نظامی متهم است. از جمله اینکه پیمان کیوتو که توسط دولت کلینتون مورد پذیرش و برای تصویب نهایی به کنگره آماده شده بود در دولت بوش به کناری نهاده شد و بوش از امضای آن خودداری کرد و مانند دوران مک کارتیسم و با طرح بهانه های امنیتی به هشدارها و نگرانی های شخصیت های دانشگاهی و علمی وقعی نهاده نشد. همچنین اعتبارات و پژوهش های مربوط به مسائل زیست محیطی به حاشیه رانده شدند. از دیگر اقدامات بوش از افزایش هزینه های نظامی و کاهش بودجه بخش های دیگر و از جمله محیط زیست اینکه پنج هزار سرباز «واحد های محافظ ملی» در منطقه نیواورلئان که برای مقابله با وضعیت های اینچینی تربیت شده بودند در هنگام وقوع فاجعه در قالب آنچه که بوش «ارتش آزادی بخش» می نامد در بغداد به سر می بردند و از این تعداد حدود ۳۰۰ نفر پس از ۴ روز تاخیر از عراق به نیواورلئان بازگشته اند. • شوک نفتی کاترینا روزنامه نیویورک تایمز در مقاله ای در شماره ۴ سپتامبر ۲۰۰۵ به تأثیرات کاترینا بر قیمت نفت پرداخته است و در آن اشاره می کند که نفت در ساعات شب ۵۰ درصد یا بیشتر افزایش می یابد. رئیس جمهور خواهان صرفه جویی در مصرف انرژی در خانه ها و حذف رانندگی های غیرضروری شده است. اقتصاددانان هشدار می دهند که افزایش هزینه های انرژی مطمئناً رشد اقتصاد را کاهش و حتی ممکن است آن را کاملاً متوقف کند.» نویسنده روزنامه سپس به مقایسه وضعیت فوق با دوران تحریم نفتی اعراب در ۳۰ سال پیش می پردازد که پس از جنگ شش روزه اعراب و اسرائیل موسوم به یوم کیپور به وقوع پیوست. دانیل پرگین هم که برنده جایزه پولیتزر است معتقد است شباهت های زیادی بین وضعیت کنونی اقتصادی و انرژی آمریکا و سال ۱۹۷۳ وجود دارد. جان فلمی اقتصاددان برجسته در موسسه نفتی آمریکا نیز بر این نظر است که «ما در وضعیت ناشناخته ای قرار داریم، ما وضعیت اینچینی را پس از سال های ۱۹۸۰ مشاهده نکرده ایم.» او در واقع به شوک نفتی دوم که با سقوط رژیم شاه و استقرار جمهوری اسلامی در ایران و آغاز جنگ هشت ساله عراق علیه ایران شروع می شود اشاره می کند که قیمت هر بشکه نفت به حدود ۴۰ دلار رسید که معادل ۸۶ دلار کنونی است. اما این بار مشکل اصلی آمریکا پالایشگاه های نفتی است که پس از توفان کاترینا در تامین فرآورده های نفتی دچار مشکل شده اند. از سال ۱۹۷۶ پالایشگاه های جدیدی در ایالات متحده ساخته نشده اند و تعداد پالایشگاه هایی که بیش از ربع قرن پیش ساخته

شده اند به نصف تقلیل یافته و به رقم ۱۴۹ عدد رسیده است. این درحالی است که در دوره زمانی مشابه مصرف بنزین در آمریکا ۴۵ درصد افزایش یافته و به ۹/۵ میلیون بشکه در روز رسیده است. لذا با توجه به اینکه بسیاری از تاسیسات و پالایشگاه های نفتی آمریکا که در سواحل این کشور قرار دارند در اثر توفان سهمگین کاترینا آسیب دیده اند. به نظر می رسد مصرف کنندگان انرژی و به طور کلی اقتصاد آمریکا روزهای سختی را پیش رو داشته باشند زیرا که بحران های انرژی ۱۹۷۳ و ۸۰- ۱۹۷۹ وابسته و شکننده بودن اقتصادهای صنعتی به نفت را آشکار ساخته اند.